

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

3AM590 Management, financování a správa památkových objektů

Mgr. Jakub Grosman

Katedra arts managementu, FPH VŠE v Praze

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- soukromý / veřejný zájem
 - > pozitivní externalita
 - > finanční / daňová podpora
- § 16 zákona č.20/1987 Sb., o státní památkové péči
- příspěvek na zachování a obnovu kulturní památky
 - „Vlastníku kulturní památky může obec nebo kraj na jeho žádost poskytnout ze svých rozpočtových prostředků, jde-li o zvláště odůvodněný případ, příspěvek na zvýšené náklady spojené se zachováním nebo obnovou kulturní památky za účelem jejího účinnějšího společenského uplatnění. Příspěvek může poskytnout i tehdy, nemůže-li vlastník kulturní památky uhradit z vlastních prostředků náklady spojené se zachováním nebo obnovou kulturní památky.

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- V případě mimořádného společenského zájmu na zachování kulturní památky může na obnovu kulturní památky poskytnout ze státního rozpočtu příspěvek ministerstvo kultury buď přímo, nebo prostřednictvím krajského úřadu, nebo prostřednictvím obecního úřadu obce s rozšířenou působností.
- Podrobnosti o poskytování příspěvku na zachování a obnovu kulturní památky stanoví obecně závazný právní předpis.“
- příspěvky nejsou automatické _ aktivita vlastníka
- dotační programy Ministerstva kultury _ 2018
 - Program záchrany architektonického dědictví _ 227,710 milionů Kč
 - Havarijní program 82,023 milionů Kč
 - Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón 184,799 milionů Kč

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny _ 40,267 milionů Kč
- Program restaurování movitých kulturních památek _ 30 milionů Kč
- Program podpory pro památky UNESCO _ 4,965 milionů Kč
- Program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností _ 141,081 milionů Kč

- 2018 celkem _ 709,549 milionů Kč > meziroční nárůst o 26 milionů Kč

- Program záchrany architektonického dědictví
 - 1995 _ systémové řešení spoluúčasti státu na záchraně kulturních památek

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- památky uznané jako složka kulturního / sociální / ekonomického rozvoje
- hrady / zámky / kláštery / historické zahrady
- možnost žádat o prostředky na základě zpracovaného projektu záchrany kulturní památky
 - podmínka spolufinancování
 - povinnost vrácení částky v případě nakládání s památkou v období mimo intence zpracované předložené v rámci projektu
- zhodnocení kulturního významu památky k okolnímu prostředí
 - charakteristika projektu / časové hledisko / odhad nákladů / odhad nákladů po následujících 20 let
- částka od roku 2012 roste
 - více než dvojnásobná _ ~220 milionů Kč

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- alokace příspěvků dle žadatelů
 - fyzická osoba _ 24 350 000 _ 25
 - obec _ 43 118 000 _ 48
 - církvev _ 129 411 780 _ 143
 - NNO _ 13 725 000 _ 14
 - podnikatelská osoba _ 11 905 000 _ 13
 - kraj _ 2 700 000 _ 3
 - ostatní _ 2 500 000 _ 2
- alokace příspěvků dle krajů
 - Jihočeský _ 23 470 000 _ 25
 - Jihomoravský _ 18 885 000 _ 17
 - Karlovarský _ 19 378 000 _ 21
 - Královéhradecký _ 14 538 382 _ 19

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Liberecký _ 10 318 000 _ 14
- Moravskoslezský _ 9 285 000 _ 13
- Olomoucký _ 6 400 000 _ 8
- Pardubický _ 14 500 000 _ 13
- Plzeňský _ 23 380 641 _ 26
- Praha _ 3 000 000 _ 3
- Středočeský _ 40 834 757 _ 43
- Ústecký _ 26 130 000 _ 27
- Vysočina _ 10 990 000 _ 12
- Zlínský _ 6 600 000 _ 7

- 66% žadatelů uspělo
- 33% prostředků poskytnuto

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- havarijní program
 - 1992 _ opatření České národní rady
 - záchrana nemovitých kulturních památek v havarijně technickém stavu
 - dlouhodobě zanedbávané
 - nejnaléhavější opravy
 - nosné konstrukce / zjištění statiky
 - požadavek 40% spoluúčasti
 - příspěvek nižší než 120 000,--Kč
 - obnova krovů / porušená statika _ až 80% celkových nákladů
 - nemožnost čerpat další dotace pro daný rok
 - celková částka roste _ ~82 milionů Kč _ nárůst o 2 miliony Kč oproti 2017
 - počet žádostí v roce 2018 klesl o 8,5% z 309 v roce 2017

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- alokace příspěvků dle žadatelů
 - fyzická osoba _ 22 119 000 _ 84
 - fyzická osoba podnikající _ 2 679 000 _ 9
 - obec a PO zřizovaná obcí _ 9 450 000 _ 27
 - církev _ 39 009 462 _ 137
 - nezisková organizace _ 3 671 000 _ 12
 - podnikatelský subjekt _ 4 775 000 _ 12
 - kraj _ 200 000 _ 1
 - sdružení vlastníků jednotek _ 120 000 _ 1
- alokace příspěvků dle krajů
 - Jihočeský _ 9 289 000 _ 25
 - Jihomoravský _ 8 473 000 _ 31
 - Karlovarský _ 2 525 000 _ 12
 - Královéhradecký _ 5 506 000 _ 21

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Liberecký _ 5 315 000 _ 23
- Moravskoslezský _ 3 890 000 _ 14
- Olomoucký _ 4 460 000 _ 13
- Pardubický _ 5 380 000 _ 12
- Plzeňský _ 7 035 000 _ 19
- Hl. m. Praha _ 2 750 000 _ 12
- Středočeský _ 9 997 000 _ 36
- Ústecký _ 9 213 462 _ 30
- Vysočina _ 5 520 000 _ 24
- Zlínský _ 2 670 000 _ 10

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón
 - 1992 _ usnesení vlády
 - příspěvky na obnovu kulturních památek v nejcennějších částech historických měst prohlášených za památkové rezervace / zóny
 - podmínka městem zpracovaného programu regenerace
 - spoluúčast města
 - účelovost příspěvků
 - nemožnost čerpat v případě účasti v jiném programu v daném roce
 - církev / město _ 10% spoluúčast
 - právnická / fyzická osoba _ 40% spoluúčast
 - 2018 _ ~185 milionů Kč

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- alokace příspěvků dle žadatelů
 - fyzická osoba _ 33 266 690
 - fyzická osoba podnikající _ 9 874 000
 - obec a PO zřizovaná obcí _ 97 414 000
 - církev _ 41 772 570
 - podnikatelský subjekt _ 9 874 000
 - kraj _ 2 472 000
- alokace příspěvků dle krajů
 - Jihočeský _ 19 071 000 _ 93
 - Jihomoravský _ 12 570 000 _ 29
 - Karlovarský _ 11 866 000 _ 36
 - Královéhradecký _ 17 739 000 _ 54

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Liberecký _ 8 812 000 _ 32
 - Moravskoslezský _ 12 802 000 _ 32
 - Olomoucký _ 10 395 690 _ 23
 - Pardubický _ 25 235 000 _ 73
 - Plzeňský _ 8 214 000 _ 25
 - Hl. m. Praha _ 2 760 000 _ 4
 - Středočeský _ 16 671 000 _ 50
 - Ústecký _ 12 864 000 _ 54
 - Vysočina _ 16 616 570 _ 64
 - Zlínský _ 9 183 000 _ 21
-
- měštanské domy / kostely / zámky

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny
 - 1997 _ Ministerstvo kultury / Ministerstvo financí
 - opatření státu na zachování a obnovu nemovitých kulturních památek lidové architektury
 - obnova kulturních památek nacházejících se ve vesnických památkových rezervacích a ve vesnických památkových zónách
 - Usedlosti / chalupy / boží muka / kaple
 - Spoluúčast minimálně 20% ze smluvní ceny
 - Příspěvek nejméně 80 000,--Kč
 - Maximálně 2 miliony Kč
 - 2018 _ ~40 milionů Kč

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- alokace příspěvků dle žadatelů
 - fyzická osoba _ 29 213 600 _ 109
 - fyzická osoba podnikající _ 3 420 000 _ 11
 - obec a PO zřizovaná obcí _ 2 235 000 _ 9
 - církev _ 4 863 489 _ 16
 - nezisková organizace _ 0 _ 0
 - podnikatelský subjekt _ 4 775 000 _ 12
 - kraj _ 535 000 _ 2
- alokace příspěvků dle krajů
 - Jihočeský _ 6 870 000 _ 27
 - Jihomoravský _ 1 550 000 _ 9
 - Karlovarský _ 2 040 000 _ 7
 - Královéhradecký _ 1 871 000 _ 8

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Liberecký _ 5 370 000 _ 18
 - Moravskoslezský _ 1 185 000 _ 6
 - Olomoucký _ 1 000 000 _ 4
 - Pardubický _ 698 600 _ 3
 - Plzeňský _ 6 670 000 _ 22
 - Hl. m. Praha _ 1 035 000 _ 2
 - Středočeský _ 6 143 489 _ 22
 - Ústecký _ 4 620 000 _ 15
 - Vysočina _ 459 000 _ 2
 - Zlínský _ 755 000 _ 2
-
- lidová architektura / kostel / měšťanský dům

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Program restaurování movitých kulturních památek
 - 1997 _ usnesení vlády
 - příspěvky na obnovu /restaurování movitých kulturních památek a jejich souborů, zejména výtvarného umění, které jsou umístěny především na hradech a zámcích a jsou zpřístupněny veřejnosti pro kulturní, náboženské, nebo výchovně vzdělávací účely
 - 2018 _ ~ 30 milionů Kč
- alokace příspěvků dle žadatelů
 - fyzická osoba _ 600 000 _ 2
 - fyzická osoba podnikající _ 400 000 _ 2
 - obec a po zřizovaná obcí _ 1 973 000 _ 9
 - církev _ 25 479 000 _ 126
 - nezisková organizace _ 858 000 _ 4

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- podnikatelský subjekt _ 200 000 _ 1
- kraj _ 300 000 _ 1
- politická strana _ 190 000 _ 1

- alokace příspěvků dle krajů
 - Jihočeský _ 2 910 000 _ 14
 - Jihomoravský _ 1 860 000 _ 12
 - Karlovarský _ 2 063 000 _ 8
 - Královéhradecký _ 2 351 000 _ 12
 - Liberecký _ 2 210 000 _ 7
 - Moravskoslezský _ 1 928 000 _ 11
 - Olomoucký _ 1 630 000 _ 11
 - Pardubický _ 2 189 000 _ 10

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Plzeňský _ 2 459 000 _ 11
- Hl. m. Praha _ 1 852 000 _ 10
- Středočeský _ 2 665 00 _ 15
- Ústecký _ 2 326 000 _ 10
- Vysočina _ 1 883 000 _ 9
- Zlínský _ 1 674 000 _ 6

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností
 - 2008 _ Ministerstvo kultury
 - obnova památkového fondu tam, kde to účelně neumožňují jiné programy Ministerstva kultury
 - zachování a obnova nemovitých kulturních památek, které jsou mimo památkové rezervace a zóny, nejsou národními kulturními památkami a nejsou ve vlastnictví České Republiky
 - ORP jako prostředníci
 - kvóty _ počet / stav památek na území
 - autonomní rozhodování o výši dotace
 - minimální spoluúčast 20%
 - minimální dotace 50 000,--Kč
 - 2018 _ ~141 milionů Kč

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- alokace příspěvků dle žadatelů
 - fyzická osoba _ 27 060 000 _ 152
 - fyzická osoba podnikající _ 6 337 000 _ 37
 - obec a PO zřizovaná obcí _ 32 145 346 _ 184
 - církev _ 61 807 999 _ 327
 - podnikatelský subjekt _ 4 985 000 _ 22
 - kraj _ 291 000 _ 3
 - nadace _ 885 000 _ 6
 - OPS _ 885 000 _ 3
 - zapsaný spolek _ 4 679 000 _ 25
 - SVJ _ 1 006 000 _ 6
- alokace příspěvků dle krajů
 - Jihočeský _ 16 585 632 _ 78

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Jihomoravský _ 16 877 000 _ 87
 - Karlovarský _ 4 234 616 _ 25
 - Královéhradecký _ 13 070 000 _ 70
 - Liberecký _ 7 762 938 _ 54
 - Moravskoslezský _ 6 990 000 _ 48
 - Olomoucký _ 6 582 000 _ 37
 - Pardubický _ 6 560 000 _ 38
 - Plzeňský _ 12 269 160 _ 59
 - Středočeský _ 19 535 000 _ 100
 - Ústecký _ 13 395 000 _ 67
 - Vysočina _ 9 465 999 _ 65
 - Zlínský _ 6 754 000 _ 31
-
- kostely / drobné památky / lidová architektura / měšťanské domy / zámky

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Program podpory pro památky UNESCO
 - 2008 _ Ministerstvo kultury
 - dodržení závazků České republiky vyplývajících z přijetí Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví a podpory rozvoje památek České republiky zapsaných na Seznamu světového dědictví UNESCO
 - vyloučenost příspěvkových organizací MK ČR
 - ~5 milionů Kč _ 22 památek
- Program Kulturní aktivity v památkové péči
 - umožňuje finančně podporovat veřejně prospěšné projekty předložené spolky, popř. dalšími subjekty, jejichž činnost napomáhá k ochraně nemovitého i movitého památkového fondu v ČR a k nejširší popularizaci péče o něj

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- fondy EHP / Norsko
 - součást evropské kohezní / regionální politiky
 - posílení vztahů mezi státy
 - program Culture
 - 2014/2021
 - sociální / hospodářský rozvoj prostřednictvím revitalizace kulturního dědictví a prostřednictvím kulturních a kreativních aktivit
 - 6 výzev / 1 projekt
 - 1. výzva _ 1q2019
 - ochrana / obnova movitého a nemovitého kulturního dědictví
 - granty 200 000 EUR _ 1,5 milionu EUR
 - absence NKP / UNESCO

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- 2. výzva _ 2020
 - oživení a využití kulturního dědictví v odpovídajícím technickém stavu
 - granty 50 000 EUR _ 200 00 EUR
 - absence NKP / UNESCO
- krajské / obecní / městské dotace
 - mimořádný zájem územního celku
 - dotační programy
 - fondy kultury / obnovy památek
 - Praha _ specifický případ

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- daňová podpora
 - Osvobození od daně ze staveb
 - Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti
 - od daně ze staveb jsou osvobozeny stavby, které jsou kulturními památkami, a na kterých jsou prováděny stavební úpravy
 - 8 let od vydání stavebního povolení
 - veřejné památkové objekty ve vlastnictví právnických a fyzických osob prohlášené za kulturní památku, které jsou zpřístupněny z důvodů výchovně vzdělávacích na základě písemné smlouvy uzavřené mezi ministerstvem kultury České republiky a vlastníkem
 - stanovení časového / prostorového rozsahu zpřístupnění
 - soulad s památkovou hodnotou

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Osvobození od daně z pozemků
 - zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti
 - od daně z pozemků jsou osvobozeny pozemky, které tvoří jeden funkční celek se stavbou památkových objektů, které jsou prohlášené za kulturní památku a na základě smlouvy uzavřené mezi vlastníkem a Ministerstvem kultury ČR jsou zpřístupněné veřejnosti
- Osvobození od daně darovací a dani z převodu nemovitostí
 - zákon č. 357/1992 Sb., o dani darovací a dani z převodu nemovitostí
 - osvobození od daně darovací při nabytí vlastnického práva k nemovitostem, pokud k němu dochází mezi příbuznými v 1. skupině

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- Osvobození od daně z příjmu a zvláštní režimy odepisování
 - Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu
 - zvýhodnění odpisů na nemovitých kulturních památkách v případě jejich technického zhodnocení
 - movité kulturní památky a jejich soubory hmotným jsou z odpisování vyloučeny
 - odpis se u technického zhodnocení provedeného na nemovité kulturní památce stanoví ve výši jedné patnáctiny vstupní ceny
- odborná bezplatná pomoc
 - Národní památkový ústav

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- financování

- zajišťování / přerozdělování finančního kapitálu
- finanční rozhodování
 - výběr variant pro zajištění potřebného finančního kapitálu
 - dlouhodobé
 - struktura kapitálu / majetku
 - výše kapitálu
 - krátkodobé
 - struktura / velikost složek oběžného kapitálu / krátkodobého majetku
- investiční rozhodování
 - výběr variant pro investice do prostředků
 - investice _ aktiva

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- finanční plánování
 - proces reflektující finanční / investiční rozhodování
 - vzájemné vztahy
 - alternativy
 - dostupnost
 - eliminace rizik
 - výstup _ finanční plán
 - dlouhodobý _ strategický
 - stanovení cílů
 - stanovení finanční politiky
 - prognóza poptávky
 - plán investic
 - krátkodobý _ taktický
 - krátkodobé ukazatele _ výsledovka / cashflow

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- návratnost / rentabilita
 - náklady / výkon
 - zdroje financování
-
- pravidla financování
 - zlaté bilanční pravidlo
 - přiřazení zdrojů k financovanému majetku
 - zlaté pravidlo financování
 - časový úsek vázaných prostředků v majetku musí odpovídat časovému úseku disponibility zdrojového financování
-
- optimální finanční struktura
 - rozložení finančních zdrojů minimalizuje náklady / respektuje předpokládaný vývoj

Finanční a daňová podpora obnovy a údržby památek, praktické aspekty rozpočtování

- literatura / zdroje:

PEK, T. (2009). Stavební památky: specifika přípravy a financování jejich obnovy, údržby a provozu. Wolters Kluwer ČR.

DOSTÁL, P., KISLINGEROVÁ, E. A KOL. (2012). Ekonomika kultury: Efektivní metody a nástroje podnikání v sektoru kultury. Praha: Nakladatelství Oeconomica.

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. (2002). Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 1. Praha : ASPI.

Zákon č.20/1987 Sb., o státní památkové péči

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani darovací a dani z převodu nemovitostí

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu

MK ČR (2019) Program záchrany architektonického dědictví 2018. Praha: MK ČR.

MK ČR (2019) Havarijní program 2018. Praha: MK ČR.

MK ČR (2019) Program regenerace MPR a MPZ 2018. Praha: MK ČR.

MK ČR (2019) Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny 2018. Praha: MK ČR.

MK ČR (2019) Program restaurování movitých kulturních památek 2018. Praha: MK ČR.

MK ČR (2019) Podpora obnovy KP prostřednictvím ORP 2018. Praha: MK ČR.

Ministerstvo kultury ČR, dostupné na www.mkcr.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

